

เล่ม ๗๐ ตอนที่ ๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ มกราคม ๒๔๘๖

พระราชบัญญัติ
 ธรรมนูญศาลทหาร (ฉบับที่ ๕)

พ.ศ. ๒๔๘๖

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๕ มกราคม พ.ศ. ๒๔๘๖

เป็นปีที่ ๘ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระ
 บรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยธรรมนูญ

ศาลทหาร

เล่ม ๗๐ ตอนที่ ๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒๗ มกราคม ๒๔๘๖

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ
ธรรมนูญศาลทหาร (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๔๘๖”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจาก
วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติ
ธรรมนูญศาลทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗ และให้ใช้ความ
ต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘ ศาลทหารมีอำนาจพิจารณาพิพากษาวางบท
ลงโทษผู้กระทำผิดต่อกฎหมายทหาร หรือกฎหมายอื่นในทาง
อาญา ในคดีซึ่งผู้กระทำผิดเป็นบุคคลที่อยู่ในอำนาจศาลทหาร
ในขณะกระทำผิด และมีอำนาจสั่งลงโทษบุคคลใด ๆ ที่กระทำ
ผิดฐานละเมิดอำนาจศาล ตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมาย
วิธีพิจารณาความแพ่ง

ในกรณีที่มเหตุนั้นควรสงสัยว่าคดีอยู่ในอำนาจศาลทหาร
หรือศาลพลเรือน หรือคดีที่เกี่ยวพันกับคดีที่อยู่ในอำนาจศาล

เล่ม ๗๐ ตอนที่ ๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒๗ มกราคม ๒๔๘๖

พลเรือน และอัยการทหารเห็นว่าควรให้พิจารณาในศาล
พลเรือนคดี คดีศาลทหารมีคำสั่งหรือพิพากษาว่า ศาลทหาร
ไม่มีอำนาจพิจารณาพิพากษา หรือมีคำสั่งว่าเป็นคดีที่เกี่ยวพัน
กับคดีที่อยู่ในอำนาจศาลพลเรือนก็ดี ให้ดำเนินคดีดังกล่าวขึ้น
ทางศาลพลเรือน

คดีดังกล่าวในวรรคสอง หรือคดีอื่นใดที่ศาลพลเรือน
ประทับฟ้องไว้แล้ว แม้จะปรากฏตามทางพิจารณาในภายหลัง
ว่าเป็นคดีอยู่ในอำนาจศาลทหาร ก็ให้ศาลพลเรือนมีอำนาจ
พิจารณาพิพากษาได้”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติ
ธรรมนูญศาลทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗ และให้ใช้ความ
ต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕ ภายใต้บังคับมาตรา ๔ ห้ามมิให้ศาลพลเรือน
พิจารณาพิพากษาคดีที่อยู่ในอำนาจศาลทหาร เว้นแต่คดีซึ่ง
พระราชบัญญัติบัญญัติให้ศาลพลเรือนมีอำนาจพิจารณาพิพากษา
ได้ และคดีที่ต้องดำเนินในศาลคดีเด็กและเยาวชน ตาม
กฎหมายว่าด้วยศาลคดีเด็กและเยาวชน”

เล่ม ๗๐ ตอนที่ ๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒๗ มกราคม ๒๕๕๖

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติธรรมนุญศาลทหาร พุทธศักราช ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๐ ในจังหวัดทหาร นอกจากจังหวัดทหารบก กรุงเทพฯ ฯ ให้มีศาลจังหวัดทหารศาลหนึ่ง และให้ผู้บังคับการจังหวัดทหารนั้น หรือผู้รักษาราชการแทน เป็นผู้อำนาจตั้งกรรมการศาล

ในระหว่างที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวไว้ในวรรคก่อน หรือผู้ดำรงตำแหน่งนั้นๆ ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไปตามลำดับเป็นผู้มีอำนาจตั้งกรรมการศาลแทน”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติธรรมนุญศาลทหาร พุทธศักราช ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๑ ในมณฑลทหาร นอกจากมณฑลทหารบกที่ ๑ ให้มีศาลมณฑลทหารศาลหนึ่ง และให้ผู้บัญชาการมณฑลทหารนั้น หรือผู้รักษาราชการแทน เป็นผู้อำนาจตั้งกรรมการศาล

เล่ม ๗๐ ตอนที่ ๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒๗ มกราคม ๒๔๘๖

ในระหว่างที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวแล้วในวรรคก่อน หรือผู้ดำรงตำแหน่งนั้น ๆ ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไปตามลำดับเป็นผู้อำนาจตั้งกรรมการศาลแทน”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘๗ แห่งพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘๗ คำพิพากษาของศาลทหารซึ่งพิพากษาคดีที่เกิดขึ้นในเวลาปกติ เมื่อถึงที่สุดแล้ว ให้ผู้มอำนาจสั่งลงโทษจัดการให้เป็นไปตามคำพิพากษา”

มาตรา ๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นภาค ๗ และมาตรา ๘๕ ถึงมาตรา ๑๐๐ แห่งพระราชบัญญัติธรรมนูญศาลทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗

“ภาค ๗

บทบัญญัติพิเศษ

มาตรา ๘๕ วิชพิจารณาความอาญาทหาร ให้นำกฎหมายและแบบธรรมเนียมฝ่ายทหารมาใช้บังคับ และให้นำประมวล

เล่ม ๗๑ ตอนที่ ๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒๗ มกราคม ๒๕๕๖

กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลมในเมื่อไม่มีกฎหมายหรือแบบธรรมเนียมฝ่ายทหารที่จะใช้บังคับได้

มาตรา ๕๖ การควบคุมผู้ต้องหาซึ่งเป็นบุคคลที่อยู่ในอำนาจศาลทหารนั้น ไม่ว่าจะ^๕เป็นคดี^๕ที่^๕ชนศาลทหารหรือไม่ ให้ผู้บังคับบัญชาทหารมีอำนาจสั่งควบคุมได้โดยอนุโลมตามอำนาจสั่งซึ่งในกฎหมายว่าด้วยวินัยทหาร และให้ถือว่าเป็นการควบคุมตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

สำหรับผู้ที่มิได้ระบุในตารางเกณฑ์เทียบหรือเทียบตำแหน่งไว้ในกฎหมายว่าด้วยวินัยทหาร ให้ถือเสมือนเป็นลูกแถว

ในกรณีที่ไม่มีผู้มีอำนาจสั่งซึ่ง หรือสั่งซึ่งได้ไม่ถึงเก้าสิบวัน ให้นายทหารซึ่งมีตำแหน่งตั้งแต่ชั้นผู้บัญชาการกองพลขึ้นไปเป็นผู้มีอำนาจสั่งควบคุมหลายครั้งติด ๆ กันได้ แต่ครั้งหนึ่งต้องไม่เกินสิบสองวัน และรวมกันทั้งหมดต้องไม่เกินเก้าสิบวัน

ถ้าผู้ต้องหาซึ่งเป็นบุคคลที่อยู่ในอำนาจศาลทหารนั้นมาจากท้องถิ่นจังหวัดอื่นและมากระทำผิดในท้องถิ่นจังหวัดทหาร

เล่ม ๗๐ ตอนที่ ๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒๗ มกราคม ๒๔๕๖

หรือกรมกองทหารใด ให้ผู้มีอำนาจตั้งกรรมการศาลหรือผู้บังคับบัญชาทหารในท้องถิ่นนั้นเป็นผู้มีอำนาจสั่งควบคุมได้ด้วย

มาตรา ๕๗ เพื่อประโยชน์แก่การสอบสวน ให้อัยการทหารมีอำนาจออกหมายเรียกให้บุคคลใดมาให้ถ้อยคำ หรือส่งสิ่งใดที่จะใช้เป็นพยานหลักฐานแก่อัยการทหารได้

มาตรา ๕๘ ในการดำเนินกระบวนการพิจารณา ศาลาการหรือกรรมการศาลนายเด็ขผู้มีอำนาจ

(๑) ออกหมายเรียก ออกหมายอาญา ออกหมายสั่ง ให้ส่งคนมาจากหรือไปยังจังหวัดอื่น

(๒) ออกคำสั่งใด ๆ ซึ่งมีใช้เป็นไปในทางวินิจฉัย ขาดข้อพิพาทแห่งคดี

ถ้าบุคคลดังกล่าวในวรรคก่อนเป็นผู้รักษาพระธรรมนูญ ก็ให้มีอำนาจทำการใดส่วนหรือสืบพยานได้ด้วย

มาตรา ๕๙ เมื่อจำเป็น ศาลทหารมีอำนาจส่งประเด็นให้ศาลทหารแห่งอื่นหรือศาลพลเรือน สืบพยาน ให้ศาลที่รับประเด็นมีอำนาจและหน้าที่ตั้งศาลเดิม และให้มีอำนาจส่งประเด็นไปยังศาลอื่นอีกต่อหนึ่งได้

เล่ม ๗๐ ตอนที่ ๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒๗ มกราคม ๒๔๘๖

มาตรา ๑๐๐ ในการพิจารณาของศาลทหาร ถ้าปรากฏ
ข้อเท็จจริงในทางพิจารณาต่างกับข้อเท็จจริงตั้งที่กล่าวในฟ้อง
เพียงรายละเอียด เช่นเกี่ยวกับเวลาหรือสถานที่กระทำความ
ผิด หรือต่างกันระหว่างการกระทำผิดฐานลักทรัพย์ กระชาก
ฉ้อโกง ขักขอก รับของโจร หรือต่างกันระหว่างการกระทำ
ผิดโดยเจตนากับประมาท มิให้ถือว่าต่างกันในข้อสารสำคัญ
อันจะเป็นเหตุให้ศาลยกฟ้อง เว้นแต่จะปรากฏแก่ศาลว่า
การที่ฟ้องผิดไปเป็นเหตุให้จำเลยหลงข้อต่อสู้”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ป. พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี